

In socratische gesprekken proberen we samen na te denken. En elkaar te bevragen om de grens van je denken te verleggen. Is nadenken een speciale vorm van denken?

(Na)denken: je kunt niet zonder en iedereen doet het. Er is nauwelijks een situatie of activiteit onder mensen voorstelbaar waarbij denken geen rol speelt. De complexiteit van denken maakt dat het niet eenvoudig is om er samen bewust over na te denken. Het wordt extra ingewikkeld als we bedenken dat denken voor een groot deel onbewust gebeurt waarbij hetgeen wat we denken wordt begrensd door het eigen denkvermogen, denkstijl en vooronderstellingen.

Daarnaast wordt een voortdurende stroom van prikkels en boodschappen over ons uitgestrooid. Veel informatie bereikt ons ongevraagd, vanuit een specifiek belang en met als doel ons denken maar vooral ons gedrag te sturen. Het wordt steeds belangrijker om alle informatie op te nemen, te wegen, uit te filteren en een plek te geven. Hoe doe je dat, alleen en samen? Wat is de invloed van de omgeving? Hoe houd je het denken creatief en vitaal, bij jezelf en in een groep?

Hoe autonoom is (na)denken eigenlijk? Wanneer leidt (na)denken tot waarheid? Zijn er grenzen aan denken? Door wat of wie worden die grenzen gesteld? Zijn we echt vrij om te denken wat we willen of is dat een illusie?

Wanneer ben je gedachteloos?

Gespreksbegeleiding: Jaap Kocken